

Mål og Midler – Klima- og Miljøudvalget

Budget

Klima- og Miljøudvalget har i 2015 et samlet nettodriftsbudget på 16,1 mio. kr. på Plan-, natur- og miljøområdet. Budgettet udgør 0,3 % af Viborg Kommune samlede driftsudgifter.

Vision

Visionen for Viborg Kommune udpeger nogle pejlemærker for sundhed, natur, bosætning og erhverv, som har særlig relevans for Plan-, natur- og miljøområdet, jf. [Visionen for Viborg Kommune](#):

”Vil vi skabe en sund og grøn kommune. Det gør vi ved en øget indsats for at forebygge livsstilssygdomme og fremme livskvaliteten. Det skal ske gennem en klart defineret sundhedspolitik og en aktiv indsats overfor virksomheder og foreningen, der ønsker at prioritere sundhedsindsatsen. Vi vil værne om naturen og et rent miljø til gavn for befolkningens sundhed og rekreative udfoldelsesmuligheder”.

”Vi vil skabe et attraktivt erhvervmiljø i konstant udvikling. Det gør vi ved at understøtte erhvervslivets vækstvilkår og stimulere erhvervsklimaet. Samtidig videreudvikles den lokale erhvervsservice med attraktive lokaliseringsmuligheder, så den bliver en af landets mest professionelle, nytænkende og effektive”.

”Vi vil skabe levende byer og lokalsamfund. Det gør vi ved at bruge det aktive foreningsliv som drivkraft, hvor kommunen støtter aktivt op om den lokale virkelyst. Lokaldemokratiet og foreningslivet skal virke nedfra og bygge på initiativer og ideer i de enkelte lokalsamfund”.

Politikker

Der er i 2013 vedtaget en Natur- og Parkpolitik. Udarbejdelsen af en Klimapolitik er igangsat primo 2012.

Byrådet har desuden formuleret målsætninger og indsatsområder for Plan-, natur-, og miljøområdet, som er en del af budgettet.

Disse målsætninger og indsatsområder er gengivet i Mål og Midler for politikområdet.

Mål og Midler – Forsyning

Her gengives mål/indsatsområder fra vedtagne politikker og strategier samt øvrige mål/indsatsområder, der vedtages i forbindelse budgettet.

Målsætninger og indsatsområder

MÅLSÆTNINGER

1. Vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed

Indsatsområde:

- Sundhedsskadelig forurening skal forhindres

2. Vi skal fastholde og forbedre Viborg Kommunes natur

Indsatsområde:

- Forurening af naturen skal forhindres

3. Vi skal fastholde og forbedre byerne og erhvervslivets udviklingsmuligheder

Indsatsområder:

- Attraktive bolig- og bymiljøer skal skabes, fastholdes og forbedres:
- Byerhvervenes vilkår skal forbedres
- Vilkårene for jordbrug, fiskeri og råstof-erhverv skal forbedres
- Vilkårene for turismen skal forbedres
- Vilkårene for infrastrukturen fastholdes og forbedres

4. Vi skal medvirke til at det globale klima ikke forringes

Herudover er det intentionen, at:

- Forsyningsområdet skal være velfungerende – for at sikre borgerne den bedst mulige service
- De kvantitative og kvalitative mål, der er beskrevet i Viborg Kommunes affaldshåndteringsplan skal efterleves. En ny affaldshåndteringsplan forventes godkendt pr. 1. okt. 2014.

Mål og Midler – Forsyning

VISION 2019 – DET LANGE SIGT

Det lange sigt bærer præg af både at være visionært og samtidig relativt konkret.

Her gives bud på, hvordan det står til med målopfyldelsen omkring 2019.

Genanvendelse af husholdningsaffald i 2019

Genanvendelsesprocenten for husholdningsaffald i Viborg Kommune i 2013 beregnedes til 30 %. Det forventes, at der i 2019 er sket en forøgelse af genanvendelsesprocenten til 44 %.

Klima og energi i 2019

Klima- og Miljøudvalget har vedtaget en plan for, hvorledes der skabes gode muligheder for at benytte alternative drivmidler til biler i Viborg Kommune.

Klima- og Miljøudvalget har bidraget til bedre muligheder for og skærpede krav til energieffektivt byggeri.

Energiproduktionen fra vindmøller er i kommunen forøget med 50 % siden 1. januar.2007.

Der er etableret vådområder i oplandet til Limfjorden og Randers Fjord. Vådområderne etableres primært for at mindske tilledningen af kvælstof til ovennævnte vandområder. Etablering af vådområder vil imidlertid også have en effekt i form af en reduktion i udledningen af CO2

Der er udlagt yderligere areal til skovrejsning i Kommuneplanen

Viborg Kommune har reduceret CO2 udledningen generelt med 10 % i forhold til 2009.

Mål og Midler – Forsyning

Fokusområder i 2015

På politikområdet "Forsyning" er følgende fokusområder planlagt for 2015 under forudsætning af politisk vedtagelse af ny affaldshåndteringsplan i 2014/2015:

Strategien for indsamlingsordningerne

I løbet af 2014 og 2015 vil rammerne for dagrenovationshåndtering samt ændringer i emballagesortering og -indsamling fremadrettet fastsættes. Strategien for indsamlingsordningerne fastsættes ud fra miljøøkonomiske analyser og undersøgelser af potentielle fremtidsscenerier med fokus på følgende:

Indsamling af dagrenovation/organiskaffald:

- Vurdering af affaldsbeholdertype og placering samt indførelse af obligatorisk 14-dags tømning af dagrenovationen.
- Undersøgelse af behandlingsmuligheder for organisk affald fra Viborg Kommune.

Indsamling af glas, papir, aluminium og plastik:

- Miljøøkonomisk vurdering af flerstrengsindsamling ved husstande kontra central placerede muligheder eller bringeordninger.
- Planlægning af affaldsindsamling i Viborg midtby samt i særligt bevaringsværdige områder

For alle ordninger vil der være fokus på tilgængelighed og integration i nærmiljøet samt på udvidelse af sorteringsfraktioner. Samtidig vil afregningsmetoder (tilvalgs- kontra fravalgsordninger) undersøges.

Nytænkning af informationsstrategi

En nytænkning af Viborg Kommunes informationsstrategi på affaldsområdet forventes i løbet af 2014, hvorefter initiativer løbende vil blive implementeret i perioden 2014 til 2018. Strategien omfatter udvikling af digitale nyhedsbreve, sms service, mobile informationssites, mulighed for online køb af service samt visualisering af affaldsmængder og affaldsudvikling m.m.

Genbrugsstationer

Der skal tages stilling til, om genbrugsstationen i Rødkærsgade skal renoveres, eller om der skal ske en nyetablering.

Farligt affald

Der sættes fokus på ordninger for farligt affald, ved at:

- Undersøge indsatsmuligheder for farligt affald fra private husholdninger
- Fortsætte et øget samarbejde med andre aktører på området, herunder udnyttelse af kapacitet i oliebehandlingsanlægget på modtagestationen for farligt affald.

Øgede krav til miljøhensyn

Desuden vil der for alle indsamlingsordninger fastsættes øgede krav til miljøhensyn som f.eks. transport i forbindelse med udbud af dagrenovationsindsamlingen m.v.

Klima og energi

Behandling af ca. 80 ansøgninger om tilladelse til etablering af jordvarmeanlæg

Fokusområder er de faglige og økonomiske mål/indsatsområder, som der sættes særligt fokus på i budgetperioden. De udvælges ud fra politiske målsætninger, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer.

Der er igangsat 15 konkrete initiativer med baggrund i klimaplanen og strategisk energiplan

Mål og Midler – Forsyning

Der udarbejdes tre til fem effektmål på hvert politikområde. Effektmål er målbare målsætninger, som retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet.

Effektmål i 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Kvaliteten af affaldsordninger Kvaliteten skal fastholdes eller stige jf. brugertilfredsheden med Kommunens affaldsordninger. En høj brugertilfredshed anses som direkte indikator for, at Kommunens affaldsordninger benyttes. Niveauet ønskes fastholdt eller forbedret uanset ændringer, der foretages i Kommunens affaldsordninger herunder prioriteringer i miljø, økonomi og service. Målt er at minimum 92% af borgere i Viborg Kommune er tilfredse med Revas' dagrenovationsordning.	92 %	92 %	92 %	92 %
Genanvendelse af husholdningsaffald Den procentmæssige fordeling af affald til hhv. genanvendelse, forbrænding og deponering, skal påvirkes så der opnås nationale mål jf. den nationale ressourcestrategi på 50 % genanvendelse af alt husholdningsaffald i 2022. Fra 2012 til 2022 skal der ske en stigning i den genanvendelige mængde husholdningsaffald fra 30 % til 50 %. En øgning af genanvendelsen forventes at stige i "ryk" ved indførelse af nye ordninger og/eller fraktioner. I tabellen er stigningen dog illustreret ved en gradvis stigning, da de konkrete tiltag i planperioden endnu ikke er fastlagt tidsmæssigt.	36 %	38 %	40 %	42 %

Mål og Midler – Forsyning

Budgetramme

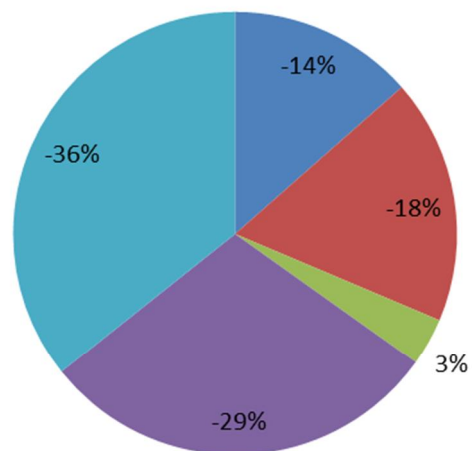
Budgetramme fordelt på hovedområder - forsyningsområdet

Beløb i 1000. kr. og i 2015-priser	Resultat 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Generel administration	-139	0	0	0	0	0
Ordninger for dagrenovation - restaffald	-4.796	-2.551	-1.531	-1.531	-1.531	-1.531
Ordninger for glas, papir og pap	-666	-1.951	-2.022	-2.022	-2.022	-2.022
Ordninger for farligt affald	278	12	395	395	395	395
Genbrugsstationer	-1.080	-3.668	-3.334	-3.334	-3.334	-3.334
Øvrige ordninger og anlæg	-1.066	-2.988	-4.045	-4.045	-4.045	-4.045
I alt	-7.468	-11.146	-10.537	-10.537	-10.537	-10.537

Anm.: (-) er lig mindreforbrug/indtægt

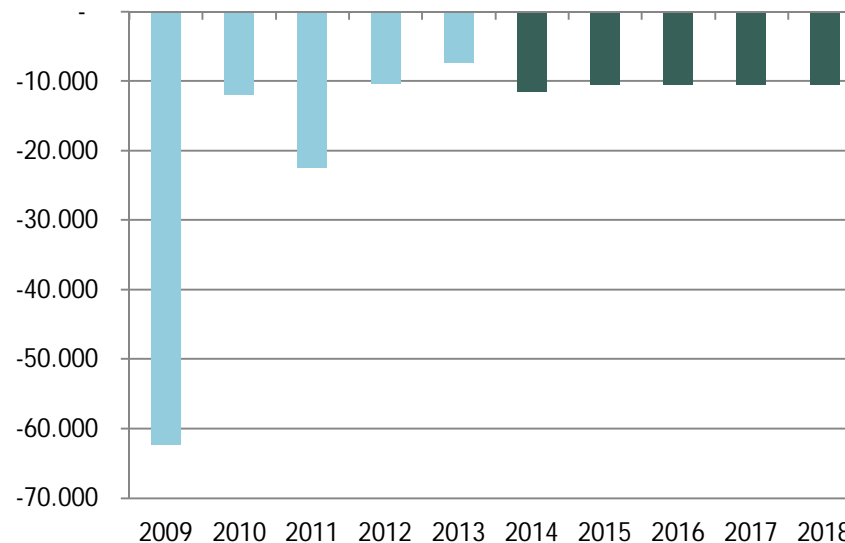
Mål og Midler – Forsyning

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (i procent)



- Ordninger for dagrenovation - restaffald
- Ordninger for glas, papir og pap
- Ordninger for farligt affald
- Genbrugsstationer
- Øvrige ordninger og anlæg

Udvikling i udgifter fra 2009 til 2018 (1.000 kr., 2015 P/L)



Bemærkning: 2009-2013 er realiseret forbrug. 2015-2018 er det oprindelige budget

Forsyningsområdet omfattede til og med 2009 både spildevand og affald & genanvendelse. Efter udskillelsen i 2009 af spildevandsområdet består området herfra kun af affald & genanvendelse. Områderne viser overskud, som finansierer anlægsinvesteringer. Det viste overskud vil over budgetperioden nedbringe beholdningen ca. 23,2 mio. kr. til 6,2 mio. kr. med de investeringer der er planlagt.

Mål og Midler – Forsyning

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2015 P/L) – Dagrenovation:

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Udgifter									
Bortskaffelse	(pris pr. ton) 479,80	479,00	500,00	(antal ton) 20.797	21.000	21.000	9.978	10.059	10.500
Indsamling og transport	(pris pr. enhed) 8,23	8,42	8,51	(antal enheder) 2.273.235	2.320.000	2.320.000	18.707	19.525	19.753
Indsamlingsmateriel	(pris pr. sæk) 1,92	1,93	1,75	(antal sække) 1.291.200	1.230.000	1.220.000	2.473	2.374	2.135
Indtægter									
Dagrenovation	(forbrugerafgifter pr.stk.)			(antal renovationsenheder på kategorier)					
Sække afhentet hver uge	-930,00	-884,00	-884	19.907	20.056	19.869	-18.514	-17.730	-17.564
Sække afhentet hver 14. dag	-465,00	-442,00	-442	6.760	6.709	6.834	-3.143	-2.965	-3.021
Containere 240 l tømt hver uge	-2.233,00	-2.122,00	-2.122	416	328	452	-929	-696	-959
Containere 240 l tømt hver 14.dag	-1.116,00	-1.061,00	-1.061	1.509	1.187	1.630	-1.684	-1.259	-1.729
Containere 400 l tømt hver uge	-3.721,00	-3.536,00	-3.536	805	848	807	-2.995	-2.999	-2.854
Containere 400 l tømt hver 14. dag	-1.861,00	-1.768,00	-1.768	2.869	2.863	2.840	-5.339	-5.062	-5.021
Containere 600 l tømt hver uge	-5.582,00	-5.304,00	-5.304	967	1.047	1.031	-5.398	-5.553	-5.468
Containere 600 l tømt hver 14. dag	-2.791,00	-2.652,00	-2.652	152	162	159	-424	-430	-422
Øvrige nettoudgifter							2.472	2.185	3.121
I alt	-	-	-	-	-	-	-4.796	-2.551	-1.531

Mål og Midler – Forsyning

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2014 P/L) - Dagrenovation

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	2013	2014	2015
Edb-udstyr	171	162	200
Øvrige vedr. dagrenovation	311	0	330
Hjemmekompostering	108	137	164
Indsamling af batterier ved husstanden	59	49	68
Øvrige fællesudgifter	4.930	4.758	4.936
Øvrige ordninger - indtæger	-3.106	-4.935	-2.577
Øvrige nettoudgifter			
I alt	2.472	2.185	3.121

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2015 P/L) – Glas, papir og pap

Glas, papir og pap	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Udgifter pr. stk.	(pris pr. sæt)			(antal sæt)					
"Bobler"	18.329	17.012	16.512	246	247	246	4.509	4.202	4.062
Indtægter	(pris pr. husstand)			(antal husstande)					
Gebyr pr. husstand	-93,062	-110,00	-110,00	44.950	45.000	45.300	-4.183	-4.950	-4.983
Salg af materialer	(pris pr. ton)			(antal ton)					
Øvrige nettoudgifter	-545,79	-592,22	-573,67	2.691	2.749	2.735	-1.469	-1.628	-1.569
I alt	-	-	-	-	-	-	-666	-1.951	-2.022

Mål og Midler – Forsyning

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2015 P/L) – Glas, papir og pap

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Tilskud til frivillige organisationer	477	425	468
Øvrige nettoudgifter	0		0
I alt	477	425	468

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2015 P/L) – Farligt affald

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Farligt affald									
Udgifter	(pris pr. bolig- og erhvervsenhed)			(antal boliger og erhverv)					
Gennemsnit pr. bolig- og erhvervsenhed	133,28	141,46	142,50	48.254	48.740	48.800	6.431	6.895	6.954
Indtægter	(pris pr. husstand)			(antal husstande)					
Kapacitetsgebyr private husstande	-62,04	-60,00	-60,00	44.950	45.000	45.300	-2.789	-2.700	-2.718
Kapacitetsgebyr erhvervsvirksomheder	(pris pr. erhvervsvirksomhed)			(antal erhvervsvirksomheder)					
Salg af emballage m.v.	-62,05	-60,00	-60,00	3.304	3.740	3.500	-205	-224	-210
Indsamling af batterier							89	-86	-100
Behandlingsafgift Kommunekemi							-1.490	-1.386	-1.505
Øvrige indtægter - behandlingsgebyrer							-1.346	-2.054	-1.593
I alt	-	-	-	-	-	-	278	12	395

Mål og Midler – Forsyning

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2015 P/L) – Genbrugsstationer

	Pris (nettoutgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Genbrugsstationer									
Udgifter	(pris pr. ton)			(antal ton)					
Sortering, behandling, transport (ton)	693,83	620,94	640,41	43.568	48.233	47.365	30.229	29.950	30.333
Indtægter	(pris pr. bolig)			(antal husstande)					
Boliger	-517,04	-500,00	-540,00	44.950	45.000	45.300	-23.241	-22.500	-24.462
Virksomheder:	(pris pr. virksomhed)			(antallvirksomheder på kategorier)					
Håndværksvirksomheder (0-1) ansat			-3.000,00			42			-126
Håndværksvirksomheder (2-10) ansat			-6.000,00			32			-192
Håndværksvirksomheder (over10) ansat			-9.500,00			14			-133
Øvrige virksomheder			-1.000,00			263			-263
Virksomheder samlet							-2.796		
Personbil		-165,00	-145,00		600	90		-99	-13
Personbil m/ trailer		-200,00	-181,00		2.100	330		-420	-60
Kassevogn/ladvogn		-235,00	-211,00		10.400	1.320		-2.444	-279
Kassevogn/ladvogn m/ trailer		-275,00	-245,00		6.400	1.260		-1.760	-309
Ordning for farligt affald			-1.291,00			200		0	-258
Ordning for asbest			-1.325,00			1.550		0	-2.054
Gebyr		-521,00	-347,00		3.740	3.500	-918	-1.949	-1.215
Øvrige nettoudgifter/nettoindtægter							-4.354	-4.446	-4.305
I alt	-	-	-	-	-	-	-1.080	-3.668	-3.334

Mål og Midler – Forsyning

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2015 P/L) – Genbrugsstationer

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	2013	2014	2015
Salg af genanvendelige materialer m.v.	-4.996	-4.446	-4.305
Øvrige udgifter og reguleringer	642		
I alt	-4.354	-4.446	-4.305

Mål og Midler – Forsyning

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2015 P/L) – Øvrige ordninger

	Pris (nettoutgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Øvrige ordninger									
Gasindvindingsanlæg									
Drift af gasindvindingsanlæg							319	531	445
Salg af gas							-374	-531	-445
Komposteringsanlæg									
Drift af komposteringsanlæg							1.875	1.716	1.804
Gebyr for behandling og salg af kompost							-2.441	-2.700	-2.700
Jordhotel									
Drift af jordhotel							214	306	308
Gebyr for behandling							-271	-442	-442
Knuseanlæg									
Drift af knuseanlæg							860	1.555	1.554
Gebyr for behandling							-796	-1.880	-1.880
Sorteringsanlæg deponi									
Drift af sorteringsanlæg							6.301	7.202	7.125
Gebyr for behandling							-6.561	-7.321	-7.546
Sorterplads forbrænding									
Drift af Sorterplads - forbrænding							3.884	4.420	4.417
Gebyr for behandling							-4.281	-4.668	-4.580
Sorterplads erhverv									
Drift af Sorterplads - erhverv							745	829	768
Gebyr for behandling							-756	-1.049	-838
Affaldsforbrænding									
Affaldsforbrænding		(pris pr. tons)			(antal tons)				
		350	350		43.925	43.815	20.669	15.374	15.335
Behandlingsafgift forbrænding							-4.727		
Forbrændingsafgift - dagrenovation		-460	-500		33.000	33.000	-15.660	-15.180	-16.500
Forbrændingsafgift - brændbart affald		-460	-460		10.925	10.815		-5.026	-4.975
Øvrige udgifter og reguleringer							-65	3.876	4.105
I alt	-	-	-	-	-	-	-1.066	-2.988	-4.045

Mål og Midler – Forsyning

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Taksten for dagrenovation fastholdes i forhold til taksten for 2014. Taksten blev nedsat fra 2013 til 2014 med ca. 4 %.

Der forventes ingen ændring i den indsamlede mængde dagrenovation i 2015. Udgifter til transport reguleres efter indeks for dagrenovation og slamsugning. Bortskaffelsen reguleres efter L90's udmeldte priser.

Gebyret på indsamling af papir, glas og pap er fastholdt. Alle boliger og virksomheder betaler til ordningen.

Papir og pap afsættes til ens pris. Større investeringer i undergrundscontainere afsluttes i 2015. Et oparbejdet underskud på ordningen afvikles i perioden.

Der forventes et mindre fald i afsætning af indsamlet glas, papir og pap i 2015.

Alle boliger og virksomheder betaler et kapacitetsgebyr på 60 kr. til ordningen for farligt affald. Gebyret dækker den kapacitet som ordningen stiller til rådighed.

Med baggrund i evaluering af ordningen for virksomheders adgang til genbrugsstationerne indføres der fra 1/7 2014 en ny abonnementsordning som supplement til den nuværende klippekortsordning.

Den nuværende klippekortsordning ændres til ikke at omfatte farligt affald og asbest. Den nye abonnementsordning omfatter heller ikke farligt affald og asbest. I stedet indføres en særskilt abonnementsordning for farligt affald samt en asbestordning, hvor der afregnes efter vægt. Det vil give en større retfærdighed i brugerbetalingen. Håndteringen af netop disse fraktioner er kostbart, og det er en mindre skare af virksomhederne, som benytter sig af tilbuddet.

Derudover har en brugerundersøgelse primo 2014 vist, at de private borgere står for en større andel af de afleverede affaldsmængder, hvorfor taksten hos private borgere hæves med 40 kr. pr. boligenhed. Virksomhedernes andel af genbrugsstationernes udgifter nedjusteres tilsvarende.

Øvrige forudsætninger

Affald og genanvendelse er brugerfinansieret forsyningsvirksomhed. D.v.s., brugerne af ordningerne betaler fastsatte takster for at gøre brug af ordningerne.

Forsyningsområdet (ordninger for affald- og genanvendelse) "hviler i sig selv" over en kortere årrække. D.v.s., at der på ordningerne opnås en økonomisk balance mellem udgifter og indtægter over en 3 – 5 årig periode, sådan at der er opkrævet de gebyrer, som er nødvendige for at drive ordningerne.

De opkrævede gebyrer, skal dække både drifts- og anlægsudgifter i form afskrivninger over aktivernes levetid.

Et oparbejdet overskud nedbringes således over budgetperioden, idet der foretages anlægsinvesteringer. Herunder tegner dagrenovation sig for en større andel. Der forventes investeret ca. 30 mio. kr. i budgetperioden i et 2/3-strengt system for indsamling af husholdningsaffald.

Hver ordning (dagrenovation, genbrugsordning, etc.) har sin egen særskilte økonomi, hvor over- eller underskud overføres mellem årene. Der må ikke "krydssubsidieres" mellem ordningerne. Det sikrer, at forbrugeren betaler den reelle pris for den ordning, som man har mulighed for at gøre brug af.

Der er tale om følgende ordninger for affald- og genanvendelse:

- Indsamling af dagrenovation
- Indsamling af papir, glas og pap
- Farligt affald
- Genbrugsordninger
- Øvrige ordninger

De øvrige ordninger består af ordninger som er et tilbud til færre brugere, hvor der betales en fastsat tarif for den direkte brug af ordningen. Der er eksempelvis tale om knusean-

Mål og Midler – Forsyning

læg og jordhotel samt drift af afgasningsanlæg m.v.

Endvidere rummer øvrige ordninger også en yderligere sortering af dele af de genanvendelige materialer, som modtages på genbrugspladserne.

Den økonomiske beholdning på affaldsordningerne er høj i disse år. Beholdningens omfang nedbringes som nævnt ved planlagte investeringer, men også ved som udgangspunkt at fastholde taksterne, idet der er en løbende løn- og prisudvikling på udgiftssiden.

Ved udgangen af 2018 forventes, således at forsyningsvirksomheden har et tilgodehavende i kommunekassen på ca. 6,2 mio. kr.

Den forventede udvikling i forsyningsområdet økonomi i budgetperioden

År	2015	2016	2017	2018
Primo	-23,2	-15,8	-9,3	-4,6
Drift	-10,5	-10,5	-10,5	-10,5
Anlæg	17,9	17,0	15,2	9,0
Resultat	7,4	6,5	4,7	-1,6
Ultimo	-15,8	-9,3	-4,6	-6,2

Gebyret på dagrenovation er udregnet i forhold til hvor stor en kapacitet der stilles til rådighed. Der er valgmuligheder med tømningshyppighed og kapacitet på containere.

Det er en udfordring i at fastholde virksomheder i at være tilsluttet genbrugsordningen. Der er indført graduering i betalingen i forhold til virksomhedsstørrelse sammen med et kapacitetsgebyr. Samtidig er der blevet

valgfrihed for virksomhederne i at været tilsluttet ordningen.

Antallet af virksomheder hænger sammen med takststørrelsen. Framelder virksomhederne sig, vil det påvirke taksterne.

Ved at indføre særskilte ordninger for asbest og farligt affald vil de generelle takster for virksomheder netop blive billigere og opleves mere retfærdige.

Virksomhederne vil i øvrigt fremover have valg muligheder i forhold til om man ønsker at betale et fast gebyr (abonnementsordning) eller om man ønsker at betale i forhold det omfang man gør brug af ordningen (klippe-kortsordning).

Endelig bemærkes, at alle virksomheder betaler et kapacitetsgebyr på 60 kr. ordningen uanset om man gør brug af ordningen. Gebyret dækker den kapacitet, som affaldsordningen stiller til rådighed for virksomhederne. Det forventes at være 3.500 virksomheder i 2015.

Fordeling af fællesudgifter sker efter samme nøgle som i 2013. Den samlede udgift reguleres efter KL's pris- og lønudvikling

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Her gengives mål/indsatsområder fra vedtagne politikker og strategier samt øvrige mål/indsatsområder, der vedtages i forbindelse budgettet.

Målsætninger og indsatsområder

MÅLSÆTNINGER

Vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed

Indsatsområder:

- Sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- Mulighederne for friluftsliv skal styrkes
- Drikkevandets kvalitet skal sikres

Vi skal fastholde og forbedre Viborg Kommunes natur

Indsatsområder:

- Forurening af naturen skal forhindres
- Andre forringelser af naturen, landskabsbilledet og historiske værdier skal forhindres
- Naturen, landskabsbilledet og historiske værdier skal forbedres

Vi skal fastholde og forbedre byerne og erhvervslivets udviklingsmuligheder

Indsatsområder:

- a) Attraktive bolig- og bymiljøer skal skabes, fastholdes og forbedres:
- b) Byerhvervenes vilkår skal forbedres
- c) Vilkårene for jordbrug, fiskeri og råstof-erhverv skal forbedres
- d) Vilkårene for turismen skal forbedres

- e) Vilkårene for infrastrukturen fastholdes og forbedres

Vi skal medvirke til at det globale klima ikke forringes

Sektorpolitikker

Byrådet har i 2013 vedtaget en Natur- og Parkpolitik. Der er ikke vedtaget andre sektorpolitikker for Plan, Natur- og Miljøområdet.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

VISION 2019 – DET LANGE SIGT

Det lange sigt bærer præg af både at være visionært og samtidig relativt konkret.

Nedenfor gives bud på, hvordan det står til med målopfyldelsen omkring 2019.

Drikkevand 2019

Drikkevandet fra samtlige almene vandværker har en god kvalitet og overholder fortsat kvalitetskravene, uden brug af videregående rensning.

Alle ejendomme i Viborg Kommune har mulighed for en drikkevandsforsyning, der opfylder de gældende kvalitetskrav.

Spildevand 2019

Separatkloakering udføres i overensstemmelse med kommunens spildevandsplan, bl.a. for at mindske udledningen af opspædet uhygiejnisk spildevand og for at forhindre oversvømmelser. Der er samlet gennemført ca. 20 projekter fra 2015 til 2018.

Rekreative muligheder 2019

Der er nedsat en bestyrelse for Viborg Naturpark og første del af naturparken er under etablering.

Vi har en god og effektiv formidling af mulighederne for friluftsliv i Viborg Kommune, bl.a. med anvendelse af interaktive kort på hjemmesiden og andre relevante informationsteknologier.

Den rekreative værdi af kommunens arealer øges ved at sælge arealer og i stedet erhverve andre arealer med henblik på øgede rekreative muligheder – f.eks. i bynære områder. Der forventes i 2019 en øgning i besøgstallet med ca. 50 % på de nye arealer i forhold til de gamle.

De rekreative muligheder, der opstår i forbindelse med nyetablerede naturområder bl.a. som følge af Vand- og Naturhandleplanerne, søges realiseret. Dette gøres ved at gennemføre projekter i forbindelse med minimum 2 vådområder. Projekterne gennemføres ved lodsejerinddragelse og gennem ekstern medfinansiering. Der fokuseres bl.a. på fysisk og visuel tilgængelighed.

Naturen 2019

Den første Kommunale Vandhandleplan er gennemført. Det er sket ved, at der i overensstemmelse med planen er fjernet både mindre og større spærringer i vandløbene, åbnet rørlagte vandløbsstrækninger, gennemført vandløbsrestaureringer. Desuden er planens indsatser i forhold til spildevand og dambrug gennemført.

I forbindelsen med udmøntningen af indsatserne i de kommunale Natura 2000-handleplaner er lodsejere i ca. 12 udvalgte delområder informeret om og motiveret for mulighederne for tilskud til frivillige indsatser, ligesom der er gennemført ca. 5 større hydrologiprojekter om ændret vandstand.

Der er gennemført et restaureringsprojekt for Birkesø, og der foreligger et forprojekt med

henblik på at restaurere Rødsø. Indsatsen i Rødsø tilpasses den indsats med etablering af våde enge, der skal gennemføres i henhold til Statens Vandplan.

Der er gjort en indsats for at nedbringe okkervirkningen i 2-3udvalgte vandløbssystemer.

Gennem det løbende arbejde med skovcertificeringen er biodiversiteten og naturindholdet i kommunens skove øget. Det sker ved at leve op til skovcertificeringskravene (PEFC), herunder bl.a.:

- udlægge ca. 7,5 % som hhv. urørt skov eller plejet naturareal
- øge andelen af "dødt ved" ved at lade 5 træer pr. hektar stå ved afdrift eller 3 højstubs ved tynding til naturligt henfald og død, til gavn for svampe, insekter og redetræer (fortrinsvis løvtræer).

Sideløbende hermed øges andelen af hjemmehørende træarter, der undgås fældning af større områder på en gang, og der benyttes skånsom jordbearbejdning ved nyplantning samt ved pleje af natur og fortidsminder.

Der er gennemført førstegangspølse for alle arealer i fredningerne for Hvidding Krat, Hald Sø og Hærup Sø.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Miljøtilsyn og miljøgodkendelser 2019

Der sker ikke væsentlig udledning ud over de fastlagte grænseværdier af miljøfarlige stoffer, der kan være sundhedsskadelige.

Sundhedsskadelig forurening fra virksomheders og husdyrbrugs emissioner, støj, lugt, affald, spildevand mv. kan kun forekomme i forbindelse med uheld.

Gennem godkendelser, tilladelser og tilsyn er opnået, at ingen beboelse i Viborg Kommune påvirkes af væsentlige støj-, luft- eller lugtgener.

Miljøbelastningen fra husdyrbrug er reguleret, så udvaskning af nitrat mv. fra landbrugsarealer tilgodeser de fastsatte grænser for drikkevandskvaliteten.

Der er indført en række tiltag, der skal medføre, at 42 % af husholdningsaffaldet genanvendes i 2018.

Planlægning 2019

Der er i kommuneplanen udpeget tilstrækkelige og velbeliggende arealer til byudvikling, uden at vigtige natur- og kulturhistoriske værdier er forringet.

Der er gennemført en planlægning for de bynære landskaber ved kommunens centerby-

er, således at nye boligområder placeres mest hensigtsmæssigt i forhold til natur og landskabelige kvaliteter.

Der sikres tilstrækkelig afstand fra boligområder til landbrug og til erhvervsområder ved kommune- og lokalplanlægning.

Der er vedtaget nye lokalplaner for erhvervsområder, således at der ikke er mulighed for nye boliger i erhvervsområder, hvor det kan skabe miljøkonflikter.

Der er indført en procedure, så der ved planlægning for boligområder fastlægges en strategi for håndtering af potentielle konflikter mellem boliger og landbrug.

Der er udarbejdet lokalplan for 2. etape af Arnbjerg, og halvdelen af etappen er byggeklar med fokus på bæredygtighed

Der er foretaget en revision af kommuneplanens udpegninger af værdifulde landskaber, naturområder og økologiske forbindelseslinjer med henblik på en kvalificering.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Fokusområder i 2015

På politikområdet "Plan, natur og miljø" er der følgende fokus i budgetåret 2015:

Vand- og Natura 2000 planer

Den kommunale del af de statslige Vand- og Natura 2000 planer gennemføres i form af realisering af de kommunale handleplaner.

Arbejdet med 1. generation af de statslige Vand- og Natura 2000 planer forventes afsluttet med udgangen af 2015.

Samtidig forventes det, at der skal udarbejdes høringssvar til 2. generation af Vand- og Natura 2000 planer

Viborg Naturpark

De overordnede rammer for naturparken falder på plads i 2015. Planlægningen af konkrete delprojekter i naturparken går i gang, og borgere og andre interessenter vil blive inddraget og deres projektideer koordineret.

Realisering af Natur- og Parkpolitik

Den vedtagne Natur- og Parkpolitik realiseres. Dette sker primært i to faser:

I første fase udarbejdes en Natur- og Parkplan (arealanvendelsesplan). Planen skal indeholde en beskrivelse og en udmøntning af politikens godkendte tværgående målsætninger og temaer på det geografiske niveau. Med andre ord skal planen fastlægge konkrete mål for karakteren, indholdet, faciliteter

og driften i kommunens forskellige naturområder i de kommende år.

Anden fase består af løbende udarbejdelse af årlige handleplaner, der beskriver, hvilke af Natur- og Parkplanens indsatser, der skal realiseres hvor og hvornår.

Natur- og Parkplanen forventes færdiggjort primo 2015, samtidig forventes en realisering af planens indsatser påbegyndt.

Klimatilpasningsplan

Energi Viborg Vand færdiggjorde i 2014 kortlægning for kloak i ca. 100 byer, supplerende udpegnings af risikoområder og afklaring af indsatsbehov i risikoområderne

Viborg Kommune udarbejder derefter i 2015:

- Prioritering af indsatsen i de udpegede risikoområder
- Samlet handlingsplan med:
 - Økonomi og finansiering
 - Samlet prioritering af indsats
- Udarbejdelse af tillæg til kommuneplanen

Strategisk energiplanlægning

- Der udarbejdes en strategisk energiplan, som skal sikre Byrådet overblik og styringsmulighed over energiområdet samt fremme dialog og samarbejde mellem forskellige aktører inden for energiområ-

Fokusområder er de faglige og økonomiske mål/indsatsområder, som der sættes særligt fokus på i budgetperioden. De udvælges ud fra politiske målsætninger, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer.

det. Det bliver en samlet plan for Viborg Kommunes fremtidige udvikling på energiområdet under hensyntagen til ønsket om at være uafhængig af fossile brændstoffer.

- Arbejdet sker i en arbejdsgruppe bestående af varmeværker og kommunen. Desuden er der nedsat otte temagrupper bestående af varmeværker og andre relevante aktører, som kortlægger udviklingsmuligheder og scenarier for fremtidig produktion og forsyning af henholdsvis el og varme samt evt. brug af lokale ressourcer.

Miljøtilsyn

Implementering af ny bekendtgørelse om miljøtilsyn, der er vedtaget medio 2013, fortsætter i 2015. Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om omfang og indhold af miljøtilsyn og afløser den tidligere aftale mellem KL og miljøministeren.

De nye bestemmelser om tilsyn medfører, at der skal udføres et større antal tilsyn på de virksomheder, hvor der enten er en øget risiko for forurening af omgivelserne eksempelvis på grund af beliggenhed, eller hvor der er konkrete problemer med at overholde de gældende bestemmelser.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Derudover er der nye krav om tematisyn og krav om offentliggørelse af tilsynsrapporter.

Miljøgodkendelser

Der forventes behandlet ca. 35 ansøgninger om miljøgodkendelse for husdyrbrug og ca. 10 tilladelser til udvidelser på husdyrbrug.

Der forventes behandlet ca. 95 anmeldelser om dyrehold eller anlæg efter husdyrlovens anmeldeordning.

Der forventes behandlet 10-15 ansøgninger om miljøgodkendelse for erhvervsvirksomheder.

Affaldsressourceplan

Implementeringen af ny affaldsressourceplan igangsættes i samarbejde med Revas.

Planlægning

Der er planlagt for omdannelse af 25% af arealet i Baneby.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Effektmål i 2015-2018

Der udarbejdes tre til fem effektmål på hvert politikområde. Effektmål er målbare målsætninger, som retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet.

	2015	2016	2017	2018
Realisering af Natur- og Parkpolitikken (tværgående effektmål med TU's Grønne områder) De 33 indsatser i Natur- og Parkpolitikken skal realiseres.	20%	40%	60%	80%
Forbedret spildevandshåndtering Antallet af problemhændelser på renseanlæggene er reduceret med 40% i 2025 i forhold til 2013-niveau.	-	10%	-	20%
Forbedring af vandmiljø, biodiversitet mv. De projekter som Viborg Kommune er forpligtet til at gennemføre jf. Statens Vandplaner skal være gennemført med udgangen af 2015.	Løbende målopfølgning, se delmål i effektmålsskabelon			
Forbedret service ved synliggørelse af forventet sagsbehandlingstid i Teknik & Miljø (tværgående effektmål med TU – Trafikområdet) Der bliver inden 8 arbejdsdage kvitteret for alle henvendelser, mundtligt eller skriftligt, og med angivelse af forventet sagsbehandlingstid. Viser det sig, at den udmeldte sagsbehandlingstid ikke kan overholdes, orienteres ansøgere om dette	Mål forventes opfyldt	Mål forventes opfyldt	Mål forventes opfyldt	Mål forventes opfyldt
Forbedret bymiljø via etablering af Baneby Viborg Der er vedtaget lokalplaner for omdannelse af 50% af arealet senest i 2017	25%	35%	40%	50%
Forhindre sundhedsskadelig forurening	Der føres obligatoriske tilsyn	Der føres obligatoriske tilsyn	Der føres obligatoriske tilsyn	Der føres obligatoriske tilsyn

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Sundhedsskadelig forurening fra virksomheders og husdyrbrugs emissioner, støj, lugt, affald, spildevand mv. forhindres ved at udføre regelmæssige tilsyn i overensstemmelse med bestemmelserne i miljøministeriets tilsynsbekendtgørelse.				
---	--	--	--	--

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Budgetramme

Budgetramme fordelt på hovedområder

Beløb i 1000. kr. og i 2015-priser	Resultat 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Grønne områder og naturpladser	783	435	434	434	434	434
Naturforvaltningsprojekter	3.962	7.239	6.622	6.625	6.980	6.980
Skove	894	695	696	696	696	696
Vandløb *	5.112	5.075	5.075	5.075	5.075	5.075
Miljø **	3.868	3.265	3.260	3.187	2.823	2.823
I alt	14.619	16.709	16.087	16.017	16.008	16.008

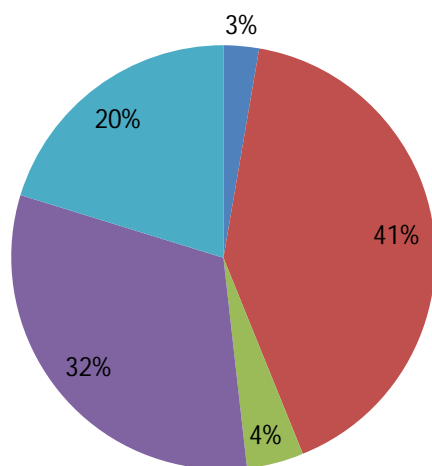
Anm.: (-) er lig med mindreforbrug/indtægt

* Fælles formål, vandløbsvæsen og vedligeholdelse af vandløb

** Fælles formål, miljøbeskyttelse m.v., miljøtilsyn – virksomheder, øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn og skadedyrsbekæmpelse

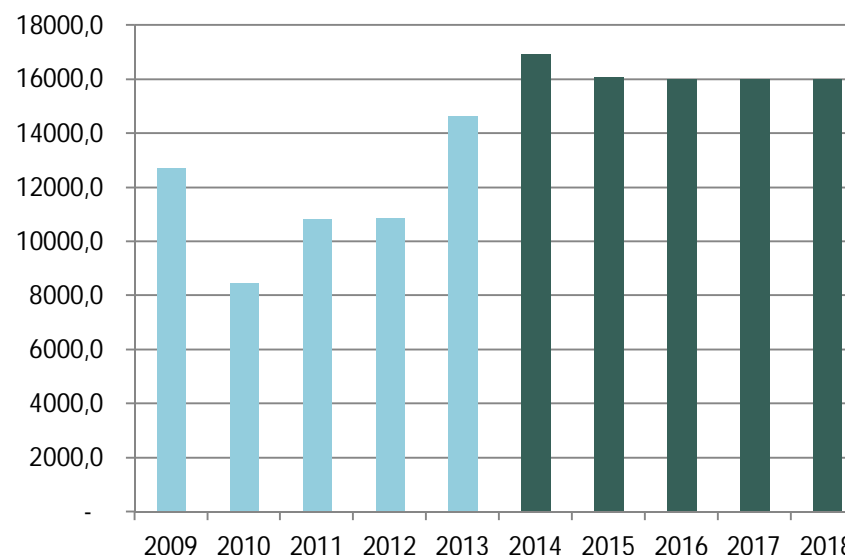
Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (i procent)



- Grønne områder og naturpladser
- Naturforvaltningsprojekter
- Skove
- Vandløb *
- Miljø **

Udvikling i udgifter fra 2009 til 2018 (1.000 kr., 2015 P/L)



Bemærkning: 2009-2013 er realiseret forbrug. 2014-2018 er det oprindelige budget

Forbruget på området varierer end del fra år til år, bl.a. fordi der løses projektorienterede opgaver med en tidsafgænsning. Der kan nævnes naturplejeprojekter og vandløbsrestaureringer. Budgettet er fra 2013 forøget med 1,8 mio. kr. fra lov- og cirkulæreprogrammet vedrørende grøn vækst og natura 2000 handleplaner. Budgettet er endvidere forhøjet med 5,3 mio. kr. til naturgenopretning, bekæmpelse af okkerforurening og etablering af faunapassager. Disse poster har hidtil været omfattet af anlægsbudgettet.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2014 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015	Regnskab 2013	Budget 2014	Budget 2015
Grønne områder og naturpladser	(pris pr. km ² skov- og naturarealer) 80.689	44.857	44.742	(antal km ² skov- og naturarealer) 9,7	9,7	9,7	783	435	434
Naturforvaltningsprojekter	(pris pr. km ² i Viborg kommune) 2.786	5.091	4.657	(antal km ² i Viborg kommune) 1.422	1.422	1.422	3.962	7.239	6.622
Skove	(pris pr. km ² skov- og naturarealer) 92.154	71.648	71.753	(antal km ² skov- og naturarealer) 9,7	9,7	9,7	894	695	696
Vandløbsvæsen, fælles formål	(pris pr. km offentlig vandløb) 133	324	324	(antal km offentlig vandløb) 450	450	450	60	146	146
Vedligeholdelse af vandløb	11.228	10.953	10.953	450	450	450	5.052	4.929	4.929
Miljøbeskyttelse, fælles formål	(pris pr. indbygger i Viborg komm.) 6,15	20,47	20,35	(antal indbyggere i Viborg komm.) 93.817	94.350	94.753	577	1.932	1.928
Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	(pris pr. km ² i Viborg kommune) 2.310	1.065	1.065	(antal km ² i Viborg kommune) 1.422	1.422	1.422	3.285	1.515	1.514
Skadedyrsbekæmpelse (rotter): Udgifter							1.739	1.714	1.713
Indtægter	(pris pr. bidragsyd. ejendom) -49,60	-49,36	-49,35	(antal bidragsyd. ejendomme) 34.883	36.998	36.998	-1.730	-1.826	-1.826
Øvrige nettoudgifter							-3	-69	-69
I alt	-	-	-	-	-	-	14.619	16.709	16.087

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris- og mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2014 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Miljøtilsyn - virksomheder	-3	-69	-69
Øvrige nettoudgifter			
I alt	-3	-69	-69

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Der er uændret serviceniveau og ingen udvikling i mængder.

Øvrige forudsætninger

Regnskabsresultatet for 2013 samt budgetopfølgningen pr. 31. marts 2014 er brugt som grundlag for budgetlægningen.

Budgetterne er reguleret med Kommunernes Landsforenings pris- og lønskøn.

Væsentlige ændringer i budgettet

Indenfor budgetrammen

- En ny bekendtgørelse om miljøtilsyn indeholder bestemmelser om omfang og indhold af miljøtilsynet og har afløst aftale mellem KL og miljøministeren. De nye bestemmelser om tilsyn forventes at medføre, at der skal udføres et større antal tilsyn end tidligere.
- Der er samtidig ændret på gebyropkrævningen indenfor landbrugsområdet, så der bliver færre indtægter på området.

Budgetforliget

Udvidelser:

- Der er afsat 1 mio. kr. til klimatilpasning i budget 2015 og overslagsårene

Andet

- En del af arbejdet under naturforvaltningsprojekter var i udbud i 2013. Driftsopgaverne løses fortsat af Park og Vejservice fra 2014. I forhold til det oprindelige budgetforslag for 2014 er der indregnet en besparelse på ca. 350.000 kr.